

Datum

2019-02-05

Vår referens

Christina Ek

Utvecklingssamordnare

christina.ek@malm.se

Tjänsteskrivelse

Uppdrag budget 2018 - Ingå ett handslag med Region Skåne för att säkerställa att personer med missbruks-/beroendeproblematik och psykisk ohälsa inte faller mellan stolarna ASN-2018-1061

Sammanfattning

I Malmö stads budget för år 2018 ger kommunfullmäktige arbetsmarknads- och socialnämnden i uppdrag att ingå ett handslag med Region Skåne för att säkerställa att personer med missbruk/beroendeproblematik och psykisk ohälsa inte faller mellan stolarna. I detta ärende beskrivs de avtal och överenskommelser om samverkan som gäller för nämnden och Region Skåne samt exempel på hur nämnden arbetar med samverkan kring den aktuella målgruppen.

Förslag till beslut

1. Arbetsmarknads- och socialnämnden lägger informationen till handlingarna.

Beslutsunderlag

- G-ASN 190222 - Ingå handslag med Region Skåne kring personer med missbruk och psykisk ohälsa.
- Hälso- och sjukvårdsavtalet Skåne
- Lokal överenskommelse Region Skåne och Malmö stad missbruks- och beroendeproblem
- Lokal överenskommelse Region Skåne och Malmö stad psykiska funktionsnedsättningar
- Ramöverenskommelse 2013 Samverkan RS och Skånes kommuner personer med psykisk funktionsnedsättning
- Ramöverenskommelse RS och Skånes kommuner missbruk
- Skånes läns gemensamma analys ökad psykisk hälsa år 2018
- Skånes läns gemensamma handlingsplan ökad psykisk hälsa år 2018

Beslutsplanering

ASN presidieberedning 2019-02-06

Arbetsmarknads- och socialnämndens arbetsutskott 2019-02-14

Arbetsmarknads- och socialnämnden 2019-02-22

Ärendet

Uppdrag i Budget 2018

I Malmö stads budget för år 2018 ger kommunfullmäktige arbetsmarknads- och socialnämnden

(ASN) i uppdrag att ingå ett handslag med Region Skåne för att säkerställa att personer med missbruk/beroendeproblematik och psykisk ohälsa inte faller mellan stolarna. Uppdraget ligger under kommunfullmäktigemål 6. En trygg stad – I Malmö ska alla känna sig trygga och vara säkra såväl i hemmet som i stadens offentliga rum.

Detta ärende beskriver samverkan mellan arbetsmarknads- och socialförvaltningen (ASF), Funktionsstödsförvaltningen (FSF) och Region Skåne under år 2018 avseende målgruppen.

Överenskommelser mellan Malmö stad och Region Skåne

Överenskommelse om samarbete mellan landsting och kommun är reglerat både i socialtjänstlagen (SOL) och i hälso- och sjukvårdslagen (HSL). Enligt lagarna ska det finnas överenskommelse om samarbete gällande personer med psykisk funktionsnedsättning, personer som missbrukar alkohol, narkotika, andra beroendeframkallande medel, läkemedel, dopningsmedel samt spel om pengar.¹

Malmö stads omfattas av fyra överenskommelser: två som gäller samarbete kring personer med psykisk funktionsnedsättning på regional respektive kommunal nivå, samt två överenskommelser rörande personer med missbruks- och beroendeproblem på regional respektive kommunal nivå². De regionala ramöverenskommelserna omfattar Skånes samtliga kommuner och Region Skåne medan de lokala endast omfattar Malmö stad och Region Skåne.

Syftet med överenskommelserna är att identifiera gemensamma utvecklingsområden och underlätta samverkan för att på ett bättre sätt tillgodose behovet av vård, stöd och behandling för målgrupperna. Innehållet i överenskommelserna ska vara känt och tillämpas inom alla verksamheter inom Malmö stad och Region Skåne.

Under 2018 har ASF deltagit i revidering av den regionala ramöverenskommelsen avseende personer med missbruks och beroendeproblem. Anledningen till revideringen var att komplettera den med samarbete kring personer med problem med spel om pengar. Sedan 1 januari 2018 ingår problem med spel om pengar i socialtjänstlagen³ och hälso- och sjukvårdslagen⁴. Det finns ett färdigt förslag till överenskommelse men den är inte beslutad än. När förslaget är beslutat kommer motsvarande revidering att göras av den lokala överenskommelsen. ASF kommer att samordna det arbetet. Samarbete avseende personer med samsjuklighet ingår främst i överenskommelserna avseende personer med missbruk- och beroendeproblem.

Även den regionala ramöverenskommelsen avseende personer med psykisk funktionsnedsättning ska revideras. Kommunförbundet Skåne och Region Skåne ansvarar för detta. Under 2018 påbörjades arbetet som kommer att fortsätta under 2019. I samband med

¹ Hälso- och sjukvårdslagen 8a§ samt 16 kap. 3§, Socialtjänstlagen 5 kap. 9a§ och 8 a§

² Ramöverenskommelse om samverkan mellan Region Skåne och Skånes kommuner gällande personer med psykisk funktionsnedsättning samt barn och ungdom som har eller riskerar att utveckla psykisk ohälsa. Lokal överenskommelse mellan Region Skåne och Malmö stad gällande personer med psykisk funktionsnedsättning samt barn och ungdom som har eller riskerar att utveckla psykisk ohälsa. Ramöverenskommelse mellan Region Skåne och Skånes kommuner gällande samarbete avseende personer med missbruk- och beroende problem. Lokal överenskommelse mellan Region Skåne och Malmö stad avseende personer med missbruks och beroendeproblem.

³ 3 kap. 7 § SOL

⁴ 5 kap. 7 § HSL

detta kommer även den lokala överenskommelsen att revideras. FSF har fått uppdraget satt samordna den lokala revideringen. ASF deltar i samtliga revideringar.

Struktur för samverkan i Malmö

I överenskommelserna fastställs att strukturen för samverkan kring målgrupperna ska följa Hälso- och sjukvårdsavtalets⁵ nivåer för samverkan, både för politiker och tjänstepersoner. De olika nivåerna och deras respektive uppdrag beskrivs mer detaljerat i de båda lokala överenskommelserna.

Uppdrag psykisk hälsa

Stöd till riktade insatser inom området psykisk hälsa 2018 är en överenskommelse mellan staten och Sveriges kommuner och landsting (SKL) som har som syfte att skapa förutsättningar för ett långsiktigt arbete på området psykisk hälsa. I satsningen ingår möjlighet för kommuner och landsting att ansöka om statliga stimulansmedel. För att erhålla samt behålla stimulansmedel ska landsting och kommuner gemensamt ta fram en handlingsplan samt följa upp och analysera denna.

Under 2018 har ASF tillsammans med andra skånska kommuner och Region Skåne utfört ett analysarbete och tagit fram en handlingsplan för 2018 utifrån fem fokusområden:

- Förebyggande och främjande insatser
- Tillgängliga, tidiga insatser
- Delaktighet och rättigheter
- Utsatta grupper
- Ledning, styrning och organisation

Utifrån den skånegemensamma analysen och handlingsplanen har ASF och FSF tagit fram en lokal handlingsplan inom ramen för Uppdrag psykisk hälsa. Flera av aktiviteterna i handlingsplanen berör målgruppen personer med samsjuklighet. Hur ASF har arbetat utifrån handlingsplanen rapporteras i tjänsteskrivelse Rapportering avseende stimulansmedel inom området psykisk hälsa år 2018 samt planering för år 2019 (ASN-2018-19015).

Malmö stads interna samverkan kring målgruppen

Ansvar för insatser till personer med samsjuklighet delas främst mellan ASF och FSF. Enligt ASN:s reglemente är människor med missbruk ett av nämndens fokus. Enligt FSN:s reglemente riktar sig nämndens verksamheter till fyra målgrupper varav två av dem är vuxna människor med psykiska funktionsnedsättningar samt vuxna människor med psykiska sjukdomar. För att samverkan mellan Malmö stad och Region Skåne ska fungera behöver de förvaltningar som har ansvar för målgruppen, dvs. ASF och FSF, ha en god samsyn och samverkan.

Hösten 2018 tillsatte förvaltningarna en gemensam ledningsgrupp för socialpsykiatri. Ledningsgruppens syfte är att skapa och upprätthålla en fungerande samverkan mellan förvaltningarna genom att tydliggöra reglementen och gemensamt driva ett strategiskt

⁵ Avtal om ansvarsfördelning och utveckling avseende hälso- och sjukvård i Skåne.

utvecklingsarbete för målgruppen. Styrgruppen består av avdelningschefer och utvecklingssamordnare och ska vara Malmö stads forum att bereda frågor som avhandlas i de samverkansform för psykisk hälsa som nämnderna har med Region Skåne.

Under året har samtliga socialtjänstavdelningar inom ASF tillsatt vars en socialpsykiatrisamordnare som ingår i ett nystartat socialpsykiatriskt team tillsammans med två medarbetare från FSF. Uppstarten av det socialpsykiatriska teamet har gjorts med stöd av stimulansmedel inom den statliga satsningen *Uppdrag psykisk hälsa*. Teamet har ansvar för övergripande samordning vid behov och konsultation inom och mellan respektive förvaltning. De arbetar även motiverande med personer som har behov av stöd från socialtjänsten eller Region Skåne där det kan vara svårt att etablera en kontakt eller med personer som har en etablerad kontakt som inte räcker till. De ska underlätta för både enskilda, anhöriga och personal från hälso- och sjukvården och andra myndigheter att komma i kontakt med socialtjänsten även om det inte finns något pågående ärende.

Verksamheter och projekt i samverkan med Region Skåne

ASF och Region Skåne samarbetar och samverkar både på individnivå och genom olika verksamheter eller projekt som kan möta flera olika målgrupper där även personer med samsjuklighet kan ingå. Nedan beskrivs två exempel där personer med samsjuklighet ofta förekommer.

Integrerad verksamhet (IV) är ett Finsam-finansierat metodutvecklingsprojekt som började i april 2016 och avslutades i december 2018. IV har omfattat de fem socialtjänstområdena inom ASF samt Region Skåne Vuxenpsykiatrimottagningen beroende Malmö, Rådmannen. Uppdraget har varit att utforma en ”Malmömodell” i form av en integrerad arbetsprocess med en sammanhållen vårdkedja för personer med missbruk/beroende där personer med samsjuklighet ingår. Projektet resulterade i en process för sammanhållen vård mellan verksamheterna med en tillhörande handbok. Under 2019 kommer arbetet fortsätta inom ordinarie verksamheter med att implementera detta.

ACT-teamet är en verksamhet som inte drivs av ASF utan av FSF gemensamt med vuxenpsykiatri i Malmö. ASF har många brukare med samsjuklighet som samtidigt är aktuella för stöd av ACT-teamet. ACT står för assertive community treatment och modellen innebär att vård och stödåtgärder samordnas i ett multiprofessionellt team. Syftet är att bättre kunna ge ett allsidigt och kontinuerligt stöd åt personer med psykisk sjukdom/funktionsnedsättning. Teamet svarar för psykiatrisk behandling och psykosociala insatser som i stor utsträckning sker i personens vardagsmiljöer. I teamet ingår psykiater, sjuksköterskor, skötare, arbetsterapeut, socialsekreterare och brukarspecialist.

Ansvariga

Petra West Stenkvisst Enhetschef

Katarina Lindeberg Avdelningschef

Britt-Marie Pettersson Förvaltningschef